

UNDERVISNINGSMATERIALE TIL FILMEN:

FESTIVAL DE CANNES
CANNES PREMIERE
2025 OFFICIAL SELECTION

**“STRÅLENDE OG SPÆNDENDE.
DEN MODIGSTE DOKUMENTARFILM
NOGEN KUNNE LAVE NETOP NU”**
STEPHANIE ZACHAREK, TIME MAGAZINE

OFFICIAL SELECTION
tiff5
TORONTO INTERNATIONAL
FILM FESTIVAL 2025

FRA RAOUL PECK INSTRUKTØREN AF DEN
OSCAR® NOMINEREDE I AM NOT YOUR NEGRO

ORWELL

2 + 2 = 5

"ORWELL 2+2=5" PRODUCED BY JESSAM PRODUCTIONS, VELVET FILM IN CO-PRODUCTION WITH UNIVERSAL PICTURES CONTENT GROUP IN ASSOCIATION WITH ANONYMOUS CONTENT, CLOSER MEDIA, THE ESTATE OF THE LATE SONIA BROWNE ORWELL
EXECUTIVE PRODUCERS DAMIAN LEWIS, ALEXANDRA STRAUSS, ALEXEI AIGU, PRODUCED BY JULIAN SCHWARTZ, EDITOR BENJOT HILLEGRAAT, STEVEN SHOUT, PRODUCED BY LAURENT KINOWSKI, PRODUCED BY ALICE COWAN, PRODUCED BY MARIE-HELENE BARBERS, PRODUCED BY LAURENCE LASCARY
EXECUTIVE PRODUCERS JESSICA GRIMSHAW, DAVID LEVINE, ZHANG XIN, WILLIAM HUBBERG, JOEY MARRA, MARKEN BARD, COURTNEY SEXTON, RICHARD PERELLO, ERIN EDENKIN, TOM QUINN, DAN O'MEARA, JEFF DEUTCHMAN, JOHNNY FEINBERG, ESTATE OF SONIA BROWNE ORWELL
PRODUCED BY ALEX GIBNEY, RAOUL PECK, GEORGE CHIDWELL, NICK SHUMAKEN, PRODUCED BY GEORGE ORWELL, PRODUCED BY RAOUL PECK
© 2025 INFOPEACE FILM LTD.

VELVET FILM UNIVERSAL GOODKELLAR RAOUL PECK

PRÆSENTERER

ORWELL: $2 + 2 = 5$

ET UNDERVISNINGSMATERIALE

MÅLGRUPPE: TIL UDSKOLINGEN SAMT GYMNASIET

FAG: DANSK, SAMFUNDSFAG, HISTORIE, ENGELSK M.FL.

Fra filmen "Orwell: $2 + 2 = 5$ " - © 2025 Another World Entertainment ApS

Udsagn fra filmen - © 2025 Another World Entertainment ApS

OM UNDERVISNINGSMATERIALET

Dette undervisningsmateriale er dels udarbejdet som et ide-katalog til et overordnet arbejde med tematikkerne, som behandles i dokumentarfilmen "Orwell: 2 + 2 = 5", samt et mere konkretiseret forløb med et decideret fokus på filmen og dens virkemidler, hvor sidstnævnte indeholder konkrete forslag til elevopgaver.

Materialet fokuserer altså dels på at give indsigt i filmens temaer, indhold og form, men også på at åbne op for en tværfaglig og æstetisk tilgang til de mange emner, som filmen breder ud.

Det vil være naturligt at arbejde med helt konkrete historiske og samfundsrelevante temaer som den totalitære stat, styreformer og sindelagskontrol, mediernes magt herunder de sociale medier, overvågningssamfundet og perspektivere til andre af George Orwell tekster som f.eks. "1984" og "Kammerat Napoleon".

Undervisningsmaterialet er som udgangspunkt udarbejdet til læreren, men indeholder også konkrete forslag til elevopgaver.

Undervisningsmaterialet til "Orwell: 2 + 2 = 5" tager udgangspunkt i de fælles faglige mål, som er udarbejdet af undervisningsministeriet (UVM.dk).

OM FILMEN

Efter et slags forstudie med "Kammerat Napoleon" lægger den 46-årige Eric Arthur Blair bedre kendt under pseudonymet George Orwell i 1949 sidste hånd på sin væsentligste roman "1984", der samtidig bliver hans svanesang. Filminstruktør Raoul Peck dykker dybt ned i forfatterens sidste måneder for at udforske fundamentet for fremtidsvisionen i det dystopiske mesterværk, som i dag står mere uhyggeligt vedkommende end nogensinde. Fascismens grimme ansigt dukker op overalt under autoritære regimer med ikke så få hentydninger og direkte referencer til trumpismen.

Mens "Kammerat Napoleon" fra 1945 med originaltitlen "Animal Farm" var en satirisk allegori over totalitarismen i Sovjetunionen, fører en rød tråd direkte frem til Big Brother-overvågningssamfundet i "1984", der fremstår som en dengang uhyggelig fremtidsvision, man endnu i 1984 antog som ren science-fiction. 'Uvidenhed er styrke', lyder det. 'Krig er fred.' '2+2=5'.

Siden da er grænserne mellem fantasi og virkelighed kun blevet udvasket og aktualiteten ikke til at tage fejl af. Filmatiseret flere gange gennem årene og vel nok bedst kendt animationsfilmen fra 1954 gentaget af Andy Serkis her i 2025, kunne "Kammerat Napoleon" også opleves på Odense Teater i marts iscenesat af Kristoffer Lundberg. Romanen findes endda nyoversat til dansk nu direkte fra originaltitlen som "Dyregården".

Også Michael Radfords filmatisering af "1984" i netop 1984 med John Hurt og Richard Burton står mejslet i hukommelsen. Første gang romanen blev filmatiseret var i 1956 af Michael Anderson med Edmond O'Brien og Michael Redgrave samt senest i 2023 foruden som podcast i 2024 med Andrew Garfield. Denne historie tog Odense Teater ligeledes under behandling et par år forinden og naturligvis adskillige københavnske teaterscener før dette.

OM INSTRUKTØREN

Raoul Peck er vi godt bekendt med herhjemme efter "Ernest Cole: Lost and Found", "Den unge Karl Marx" og "I Am Not Your Negro". Med sig som producent har han Alex Gibney, hvis egne, revsende instruktørbedrifter omfatter væsentlige film som kvælertaget på USA's tortur- og forhørsmetoder under krigen i Afghanistan med "Taxi to the Dark Side" fra 2009, der som en af de første i nyere tid udstiller den amerikanske regerings paradoks i forhold til at overholde menneskerettighederne fulgt i 2010 af sit bidrag til "Freakonomics", der i fire afsnit med selskab af Eugene Jarecki og Morgan Spurlock udforsker flere mørke sider af den menneskelige natur. Efter denne kom bl.a. historien om WikiLeaks udfoldet i "We Steal Secrets" foruden film om Scientology og Steve Jobs samt i det mere fredsommelige hjørne Frank Sinatra og senest fx "In Restless Dreams: The Music of Paul Simon", der også var at se i danske biografer. Desuden kan nævnes den alene i titlen Orwell-inspirerede, sande historie om den russiske rigmand Mikhail Khodorkovskys fald fra tinderne i "Citizen K" og for aktualitetens skyld ikke mindst et igangværende projekt om techgiganten Elon Musk. Desuden med arbejdstitlen "Knife" tilsvarende om Salman Rushdie og nyligst som producent "The Bibi Files", der stikker kniven dybere ind i korruptionsanklagerne mod Israels premierminister Benjamin Netanyahu foruden også aldeles aktuelt "Dark Money Games", der undersøger kampagnefinansieringens skyggeverden i amerikansk politik.

Raoul Peck forklarer selv, hvordan han for tre år siden fik tilbudt eksklusive brugsrettigheder til filmmateriale om George Orwell, som også omfatter Terry Gilliams "1984"-inspirerede "Brazil" optaget samme år. 'Hvorfor nu?', spurgte han sig selv og giver selv svaret. 'Orwell havde set det hele' – set det komme, 'analyseret det alt sammen og advaret os!'

'Det virker endda ironisk, at alle gør krav på ham netop nu, hvor verden allerede er forandret. Da jeg spurgte to af mine gode venner og mest respekterede manuskriptforfattere om Orwell, afslørede deres svar både begejstring og

samtidig en stille tilbageholdenhed, hvilket jeg ikke havde forventet. Det gjorde mig kun endnu mere nysgerrig med skøre hoveder på den ekstreme venstrefløj og vrede stemmer til det ekstreme højre og så mange midt imellem. Han er forsættigt forræder af den socialistiske ånd, dæmoniseret som undertrykker og brugt som skjold af neokonservatismen for samtidig at blive hyldet af folk med blind tro på dommedagsprofetien. Dog står han alene, skarp og udfordrende som en visionær anarkist i forklædning. En stålfast formidler med et blødt hjerte. En forfatter, der afslører verden, som den virkelig ser ud. Orwell omfavner i dag os alle.'

Peck runder nøgternt af med at konstatere, at 'i vore usikre tider er dette det helt rigtige tidspunkt, næsten et århundrede senere, at konfrontere myten med realiteterne i det ulideligt klare lys af en overhængende fare, hvor 2+2 helt sikkert er lig med 5.' Filmen var Golden Eye-nomineret for dokumentarprisen på årets Cannes Film Festival.

Læs mere om Raoul Peck:

<https://www.dfi.dk/cinamateket/biograf/filmserier/serie/raoul-peck>

<https://www.festival-cannes.com/en/p/raoul-peck-2/>

<https://www.imdb.com/name/nm0669704/>

FILMENS CREDITS

ORWELL: 2 + 2 = 4

MEDVIRKENDE

Damian Lewis (fortæller)

HOLDET

INSTRUKTØR Raoul Peck

PRODUCER Raoul Peck & George Chignell m.fl.

FOTO Benjamin Bloodwell m.fl.

MUSIK Alexei Aigui

KLIP Alexandra Strauss

MANUSKRIPT Raoul Peck

MEDIERÅDETS VURDERING: 15 år

SE MERE PÅ <https://anotherworldent.com/film/orwell/>

EKSEMPLER PÅ FAGLIGE MÅL

Dansk

- demonstrere et analytisk beredskab over for tekster og andre udtryksformer
- udtrykke egne meninger i diskussioner og vurdere, hvad der er saglig argumentation
- foretage flertydige fortolkninger
- sætte teksten i relation til aktuelle problemstillinger
- have viden om sammenhæng mellem situation, kultur og sprog
- kommunikere aktivt i forskellige sproglige og kulturelle situationer i en globaliseret verden

Samfunds-fag

- diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet
- diskutere sammenhænge mellem demokrati og retsstat
- diskutere kulturs betydning for individer og grupper
- se sammenhænge mellem politiske synspunkter og økonomiske, sociale og kulturelle placeringer og interesser

Historie

- redegøre for sammenhænge mellem fortids-fortolkninger nutidsforståelser og fremtidsforventninger
- udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder

Engelsk

- opnå viden om potentielle konfliktpunkter i kulturmøder.
- Opnå viden om kulturens betydning for forståelse af sig selv og andre.

FAG OG TEMAER

"Orwell: 2 + 2 = 5" er oplagt til tværfagligt arbejde, da filmen giver mulighed for at rette fokus mod f.eks. følgende temaer og emner:

- Demokrati og styreformer
- Kritisk tænkning
- Overvågningssamfundet
- Fake News
- Mediernes magt
- Perspektivering til andre af Orwells tekster

Ovenstående er blot eksempler på nogle af de faglige områder, som filmen åbner op for at arbejde videre med.

Det vil give mening at gennemlæse Orwells "1984" eller "Kammerat Napoleon" som forstudie til filmen, da referencerne hertil i "Orwell: 2 + 2 = 5" er mange. Uden kendskab til Orwells tekster vil det være udfordrende for eleverne at perspektivere mellem de forskellige dramaturgiske lag i filmen.

Det er ligeledes oplagt at bearbejde "Orwell: 2 + 2 = 5" gennem en decideret filmanalyse.

Her kan med fordel henvises til VUC Nordjyllands glimrende beskrivelse af dokumentarfilmen som genre:

https://www.dr.dk/undervisning_flash/skole/dansk/Mediernes_virkelighed/DokumentarfilmVUCNordjylland.pdf

Perspektivering på politiske strømninger i en historisk såvel som nutidig kontekst er en oplagt vinkling på arbejdet med filmen.

I det følgende vil der blive givet uddybende eksempler på de filmfaglige vinkler, der kan indtænkes i arbejdet med filmen, samt forslag til egentlige elevopgaver med udgangspunkt i ovenstående.

FILMFAGLIGE VINKLER

Der findes adskillige filmfaglige vinkler, som kan angribes i forbindelse med at arbejde med filmen. Ønskes det at arbejde med en egentlig filmanalyse, henvises til Filmcentralens analysemodeller

(<https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/analysemodeller>), som kan danne basis og udgangspunkt for et mere analyserende arbejde med filmen, eller ovenstående links beskrivelse af dokumentarfilmen som genre.

Eksempler på filmiske virkemidler, der kan arbejdes med og som ligeledes indgår som led i de konkrete forslag til elevopgaver:

- **Lyd og musik som stemningssættende greb**

Lyd og musik spiller en central rolle i dokumentarfilm og dette er også tilfældet i "Orwell: 2 + 2 = 5".

Gennem musikken sættes den ønskede stemning i den enkelte sekvens og den er med til at underbygge filmens tematik og troværdighed. Man opererer med begreber som f.eks. Diegetisk og ikke-diegetisk lyd.

Læs mere om lydsiden i film her:

<https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/synkron-lyd-og-asykron-lyd>

<https://www.dr.dk/studie/mediefag/lydens-kategorier>

- **Visuel stil**

Den visuelle stil i dokumentarfilm er vigtig for publikums oplevelse af filmen. Stilen varierer meget, men fælles for mange er en "observerende" stil med håndholdt kamera og "fluen-på-væggen"-følelse for at opnå autenticitet, ofte med rå lyd og "grumsede" billeder for at forankre sig i virkeligheden, men nyere film leger med fiktionskoder, animation og iscenesættelse for at reflektere over virkeligheden og genren selv, ved at bruge lys, farver, billedformat og klipning til at skabe stemning og formidle subjektive oplevelser, mens man stadig fastholder en "faktakontrakt" med publikum.

Læs mere hos Filmcentralen: <https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/den-observerende-dokumentar#:~:text=Kendetegn%20ved%20den%20observerende%20dokumentar,Mange%20n%C3%A6r%20ved%20der%20styrker%20identifikationen>.

- **Dramaturgi**

Analysér på filmens dramaturgi ved f.eks. at benytte Berettermodellen, som giver overblik over historiens forløb og spændingsopbygningen i en film.

Dette analyseværktøj illustrerer hvordan dokumentaren opbygger interesse, introducerer karakterer, konflikter og temaer, før den når et højdepunkt (klimaks) og en afslutning, ofte brugt til at fastholde seeren. <https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/berettermodellen>

FORSLAG TIL ELEVOPGAVER:

Undervisningen er organiseret efter en **før–under–efter**-struktur, der stilladserer elevernes arbejde med dokumentaranalyse. Forløbet er overordnet rammesat af de 4 K'er med fokus på kritisk tænkning, kommunikation, kreativitet og kollaboration.

I 1t59m skal du se dokumentarfilmen, "Orwell: 2 + 2 = 5".

FØR du ser filmen, skal du undersøge hvem George Orwell var. Hvad var hans vigtigste litterære værker? Skriv en kort biografi om Orwell, hvor du beskriver, hvad han stod for ideologisk og hvorfor hans forfatterskab betragtes som værende næsten profetisk.

Du kan søge på Orwells konkrete værker og se videoer på f.eks. YouTube.

Som kildeforslag kan du besøge nedenstående links eller selv finde andre:

<https://www.dr.dk/nyheder/kultur/boeger/forbloeffende-brutal-og-misforstaaet-derfor-taler-alle-om-soelvpapirhattenes>

<https://hvadkunst.dk/1984-af-george-orwell-et-mestervaerk-af-dystopisk-litteratur/>

https://www.berlingske.dk/boeger/vi-spoerger-dem-der-kender-magten-boer-vi-stadig-frygte-george-orwells-profetier-fra-1984-i-2021?gaa_at=eafs&gaa_n=AWetsqdsKrZ4-0UTfaYKCoEZ_vkU-P3meqPpiCkjbRcYd9yXotJNAqijF1BCBIPQAq0%3D&gaa_ts=6946f2d5&gaa_sig=B_5guUatzZUxoxxjuJo9M7truVsSbj_rDvjijwM9wDyTOcP6MsFovGZqsHHJurwZQhduRmXT3Zcc1ilBRECWWA%3D%3D

Opbyg en alsidig viden og forforståelse for politiske, økonomiske, sociale og menneskelige forhold og værdier gennem en kritisk tilgang til kilder og medier.

Undersøg ligeledes hvem der står bag filmen. Hvem er instruktøren og hvilket budskab tror du, at han har?

Hvad vil dokumentaren overbevise dig om? Hvilke værdier eller holdninger forventer du?

Skriv en hypotese i grupper. Begynd med sætningen: *"Dokumentaren vil sandsynligvis argumentere for, at ..."*

Du skal have viden om analysemodellen **Berettermodellen**s syv faser især med fokus på anslag, præsentation og uddybning og hvilke dramaturgiske fortællegreb, der kan gøres brug af, samt hvad hensigten og virkningen er af disse i forhold til din oplevelse af stemning og fortolkning af filmen.

UNDER filmen skal du især lægge mærke til følgende:

- Hvad filmen handler om og hvad dens **præmis** er (filmens budskab) (jfr. filmcentralen.dk/filmleksikon/plot og præmis).
- Hvilke **fortællegreb** benytter filmen sig af for at aflevere sin **præmis** (filmens budskab) (jfr. filmcentralen.dk/filmleksikon/plot og præmis).
- Hvad er filmens overordnede argument? Og hvilke scener mener du understøtter dette.
- Vær opmærksom på filmens visuelle stil og beskriv hvilke tiltag der benyttes for at fastholde publikums interesse?

- Læg mærke til filmens lydside og musik. Hvordan er musikken med til at underbygge filmen stemning og hvilke andre greb benytter filmskaberne sig af i kommunikationen med publikum?

Udfyld skemaet:

Element	Observation	Effekt
Fortæller	Voice-over / deltager / ingen	Skaber autoritet / nærhed
Klipning	Hurtig / langsom	Skaber tempo / følelser
Musik	Dramatisk / neutral	Påvirker stemning
Cases	Personlige historier	Skaber identifikation
Fakta	Statistik / eksperter	Skaber troværdighed
Fravalg	Hvad vises ikke?	Afslører vinkling

EFTER filmen, skal du beskrive:

- Filmens handling og budskab og hvilke fortællegreb den benytter for at formidle denne. Indtænk og beskriv lydside, billedside og komposition.
- Hvor overbevisende er dokumentaren? Hvorfor?
- Mangler nogle at blive hørt? Er den objektiv?
- Hvordan kunne dokumentaren være anderledes?

Eksempel på analyserende opgave:

OPGAVE 1 – Analyse

Analyser dokumentaren med fokus på:

- Afsender og formål
- Virkemidler
- Vinkling og fravalg

OPGAVE 2 – Faglig perspektivering

Perspektivér dokumentaren til:

- Et centralt begreb fra samfundsfag (*f.eks. magt, ideologi, demokrati, medier*)
- og
- En danskfaglig tekst (fx Orwell, debatindlæg, essay)

OPGAVE 3 – Kritisk vurdering

Vurdér dokumentarens betydning i nutidig offentlig debat.

- Hvad påvirker den?
- Hvem påvirkes?

OPGAVE 4 – Kreativ opgave (vælg én)

A. Skriv et kort **kritisk debatindlæg** som svar på dokumentaren
eller

B. Design idéen til en **mod-dokumentar** (hvad ville du vise anderledes?)

Uddybende/supplerende opgaver:

1. Fake News & Newspeak

Eleverne sammenligner Newspeak med nutidens politiske sprog, clickbait eller sociale medier.

Fokus: *kritisk tænkning, kommunikation*

2. Magtens mekanismer (gruppearbejde)

Kortlæg hvordan magt opstår, fastholdes og legitimeres i dag (skole, politik, SoMe).

Fokus: *samarbejde, analyse*

3. Overvågning i 2026

Diskussion eller debat: Hvornår er overvågning sikkerhed – hvornår er det kontrol? Sammenlign Big Brother med nutidens teknologier.

Fokus: *kritisk tænkning, kommunikation*

4. Omskriv scenen

Omskriv en central scene fra 1984 til et moderne miljø (TikTok, algoritmer, influencer-kultur).

Fokus: *kreativitet, tekstproduktion*

5. Propaganda-workshop

Eleverne designer (kritisk) en propaganda-plakat og forklarer virkemidlerne.

Fokus: *kreativitet, kritisk analyse*

6. Hvem har magten over sandheden?

Gruppearbejde om historiefortælling: Hvilke totalitære regimer kender I? Hvilke lande og/eller regeringer udøver totalitarisme i dag – eller har tendenser i den retning?

Fokus: *samarbejde, kritisk tænkning*

7. Etisk dilemma

Diskutér: Ville du acceptere tab af frihed for tryghed? Brug eksempler fra filmen, "1984" og nutidige samfund.

Fokus: *refleksion, kommunikation*

8. Orwell i én sætning

Eleverne formulerer én nutidig sætning, der indfanger Orwells budskab – og begrundes den.

Fokus: *præcision, formidling*

9. Nutidige åndsfæller

Læs en eller flere af disse bøger eller se filmatiseringerne og drag paralleller til Orwells værker:

- Margaret Atwood (The Handmaid's Tale) – magt og ideologi
- Aldous Huxley (Brave New World) – kontrol gennem nydelse
- Ray Bradbury (Fahrenheit 451) – censur og videnstab

10. Essay

Skriv et essay: "Er Orwell mere relevant i dag end i 1949?"

Fokus: *kritisk tænkning, kommunikation*

LINKS OG LITTERATUR

OM FILMANALYSE

Læs om filmsprog og filmanalyse og se eksempler i Filmcentralens online Filmleksikon

<http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog>

OM FAKE NEWS

Læs om bl.a. misinformation og disinformation.

<https://faktalink.dk/emner/fake-news-falske-nyheder>

OM STYREFORMER

<https://lex.dk/styreformer>

ER USA VED AT BLIVE ET DIKTATUR?

<https://nyheder.tv2.dk/udland/2025-04-23-saa-taet-er-usa-paa-at-vaere-et-diktatur>

MEDIERNES MAGT

<https://faktalink.dk/emner/mediernes-magt>

DE SOCIALE MEDIERS PÅVIRKNING

<https://www.sst.dk/nyheder/2023/sociale-medier-paavirker-unges-sociale-liv-og-trivsel-paa-godt-og-ondt>

FILM:

Fahrenheit 451: <https://www.imdb.com/title/tt0060390/>

The Handmaid's Tale: <https://www.imdb.com/title/tt0099731/>

1984: <https://www.imdb.com/title/tt0087803/>

1984: <https://www.imdb.com/title/tt0048918/>

Kammerat Napoleon (Animal Farm): <https://www.imdb.com/title/tt0047834/>